

Lutki

SPECIAL
2

Nalě́čo

Zaběra za najmłódše džěčí

za kublarki a kublarjow

2025 | 1

- 1** Instrumenty
- 2** Zwukowe hrónčka a zwukove stawiznički
- 9** Porstowej hrě
- 11** Masažowa stawizna
- 12** Spěw
- 13** Rejki a spěvčki z pohibami
- 16** Basni

IMPRESUM

LUTKI – 24. lětník

Džél tutoho wudača je prěný raz jako džělowý material za dalekublanja Rěčneho centruma WITAJ w lěće 2024 wušoł.

Ein Teil dieser Ausgabe ist erstmalig als Arbeitsmaterial für die Fortbildungen des WITAJ-Sprachzentrums im Jahr 2024 erschienen.

Wudawačel/Herausgeber

Domowina – Zwjazk Łužiskich Serbow z.t., Rěčny centrum WITAJ Domowina – Bund Lausitzer Sorben e.V., WITAJ-Sprachzentrum

Domowina z. t. mit Rěčnym centrum WITAJ spěchuje so wot Załožby za serbski lud, kotař dóstawa lětnje přiražki z dawkowych srédkow na zakładze hospodarskich planow, kotrež su Němski zwjazkowy sejm, Krajny sejm Braniborske a Sakske krajny sejm wobzamknily.

Die Domowina e. V. mit dem WITAJ-Sprachzentrum wird gefördert durch die Stiftung für das sorbische Volk, die jährlich auf der Grundlage der beschlossenen Haushalte des Deutschen Bundestages, des Landtages Brandenburg und des Sächsischen Landtages Zuwendungen aus Steuermitteln erhält.

Zestajerka/Auswahl

Jadwiga Kaulfürstowa

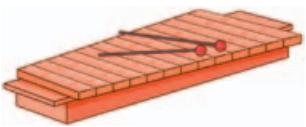
Redaktorka/Redakteurin
Weronika Butendiechowa

Wuhotowanje/Gestaltung
ibranka.grafika

Ilustracije/Illustrationen
Martina Burghart-Vollhardt;
freepik.com

Čišć a wjazanje/Druck u. Bindung
SAXOPRINT GmbH

skazanske číslo: P-0/374/25

<p>(ramikowy) bubončk, tamburin – Handtrommel, Tamburin</p> 	<p>ročkojty bubončk – Röhrentrommel</p>
<p>cymbli – Zimbeln</p> 	<p>ščerkawa (ščerkotawa, ščerčawa) – Rassel</p> <p>ščerčate jejko – Rasselei</p>
<p>mjedženca – Becken</p>	<p>hejka – Schlegel</p>
<p>triangla – Triangel</p> 	<p>zwónčk – Glöckchen</p> <p>zwónčkowa rynka –Schellenring zwónčkowy wěnc – Schellenkranz</p>
<p>hwížk - Trillerpfeife</p> 	<p>zwukowa škla – Klangschale</p>
<p>ksylofon (z drjewa)</p> <p>metalofon (z metala) zwónčkohra - Glockenspiel</p>	<p>zwukowej drjewje – Klanghölzer</p>
<p>bubon - Trommel</p>	<p>dešćowa roła (rainmaker) – Regenmacher</p>

Zwukowe hrónčka a zwukowe stawiznički

awtor: Fabian Kaulfürst
namjetý za zhudžbnjenje: Jadwiga Kaulfürstowa

Doporučenie: Čítajče zwukove hrónčko resp. zwukowu stawiznu pomału a wědomje w rytmusu. Zwobrazniče teksty hudźbnje, z tym zo zasadžeće instrumenty we wotpowědnej lince kaž podate. Alternatiwnje móžeće tež druhe Wam k dispoziciji stejace instrumenty wužiwać. Njech pak tute po zwuku wobsahej hrónčka abo stawiznički wotpowěduja, t. r. charakterej wécy, zwěrjeća, wosoby abo činitosće, na kotryž so zwuk počahuje.

Po tym zo džěći hrónčka abo stawiznu derje znaja, móža tež wone tón abo tamny instrument přewzać a jón w prawym wokomiku zaklinčeć dać.

Mnohe krótke zwukove hrónčka počahuja so na jednotliwe zwěrjata. Z tym hodža so za tak mjenowany spěwny měšk, w tym padže skerje za »měšk zwukowych hrónčkow«.

Kwětki

Kwětki rjane, wonjate,
kukaja won ze zemje.

zwónčki, metalofon, triangla, cymbli

Łastojčki

Hladajće, kak łastojčki
spěšnje leća – raz dwaj tři!

metalofon: trójce po cyłej dołhosći šmórnyć

Bar

W lesu bórči wulki bar.
Zakónčil je zymski spar.

*z nochćemi po bubončku kružić
po słowie »zakónčil« dyr na bubončk*

Kós

Ze źołtym pyskom piska kós,
a čini prawje něšto lós.

ksylofon abo ročkojty bubončk

Zajac

Zajac wjes'le skakota
dolěwa a doprawa.

*ksylofon: wotměnjejo c-c' (hluboke a wysoke c) abo:
ročkojty bubončk: wotměnjejo nalěwo a napravo bić*

Sykorki

Sykorki tam čikotaja.
Te drje wulku party maja!

*zwónčk
džěći z pisanej měšeńcu instrumentow*

Wudženka

Wudženka we zemi spi,
klepot naš ju wubudži.

*wšítcy: »Psssst!«
po poslednej zlózce zahraja džěći na jim
přidzělenych instrumentach*

Sołobik

Poskajće raz: Sołobik
spěwa swoje čík, čík, čík!

triangla: tři dyry

Kokula

Kokula k nam do wsy woła:
Kukuk, holčka, wostań strowa!

*ksylofon: zynki g-e, g-e
ksylofon: zynki g-e*

Ptački

Ptački nětko fifola
kóždy swój spěw nalěča.

*po poslednej zlózce zahraja džěći na jim
přidzělenych instrumentach*

Wroblki

Hałzki štomikow wšě kčěja.
Na nich wroblki so směja.

*metalofon: zynki c-e-g
šćerkawa*

Jěžik

Jěžik hišće kruće spi:
Slónčko jeho wubudži.
Ha-, ha-, ha-, ha-či!

*wšítcy: »Pssst!«
zwukowu šklu wobkružić
z dźěćimi zwuk napodobnić*

Kokla

Kokla woła wjesele:
Nalěčo k nam přišlo je!
Ku-kuk, ku-kuk, ku-kuk.

ksylofon: zynki g-e, g-e

ksylofon: zynki g-e, g-e, g-e

Myška

Myška skaka po domje.
Jej so něšto hrymzač chce.
W pincy twarožk wuhlada
a so hłódna do njoh da.

ksylofon: po stupnicy (Tonleiter) skakać c-e-d-f-e-g

ksylofon: jedyn wysoki zynk

ksylofon: z hejku spěšnje suwajo po zynkach c-d-e

Dyrdomdej

Jěsmanecy, jejminej,
kajki džiwny dyrdomdej:
Naraz tule na swěče
wšítko prěki, podļu dže!

*triangla abo cymbli: jedyn dyr
džěći z pisanej měšeńcu instrumentow*

Kruwa

Na łuku dže kruwa Lizka,
za šiju ma zwónčk, tón piska.
To so Lizce spodoba
a to burej pokaza.
Wótře ruje, čini: »Muuu!
Za tón zwónčk so džakuju!«
»Nó«, tón burik wotmołwi,
»njech či trawa zesłodži!«

zwónčk

*z dźěćimi zwuk napodobnjeć
zwónčk*

Ptačík

Ptačík leći zdaloka,
sydnye so, je přestawka.
Wćipny hlada do swěta.
Widži: Tam je zahrodka!
Spěšnje doleći sej k njej.
Pyta něšto k wobjedej.
Tołstu wačku wuhlada.
Šlapnje ju, sej słodźeć da.

zwónčk (dlěje)
(cíšina)
zwónčk: trójce skrótka

zwónčk (dlěje)

zwónčk (skrótka)

Jěžik

Jěžik leži w čmowym kuće.
Tam wón smorči. Spinka kruče.
Słónčko jeho budžić chce.
Z pruhu jemu zajědže
runu smuhu do nosa.
Jěžika to łoskota.
Zadžiwany wotući:
Dyrbi třichać. Ha-, ha-či!

z džěćimi zwuk smorčenja napodobnić
zwukowu šklu wobkružić
dyr wo zwukowu šklu

z džěćimi zwuk napodobnić

Kruwa a kóń na pastwje

Kruwa příndže na łuku.
Wona ruje: »Mu, mu, mu!
Trawu zelenu chcu žrać,
potom chwilku pospinkać.«
Natyka sej prózdny brjuch!
Muuučna lehnje so. A huch,

naraz čuje cuzu wóń,
před njej steji hordy kóń.
Rjehota tam »Hij, hij, hij«,
porska wótřišo hač zmij:
»Što chceš TY tu na pastwje?!

Cyla trawa moja je!«

z płonej ruku někotre dyry na bubončk
z džěćimi zwuk napodobnić

pomału z nochćemi po bubončku šmórnyć
z nochćemi po bubončku drapać
pomału z nochćemi po bubončku šmórnyć,
zdobom na »huch« dyrić
z nochćemi po bubončku kružić
z porstami na bubončku rytmus galopa napodobnić
z džěćimi zwuk napodobnić

z porstami na bubončku rytmus galopa napodobnić

Kopańca

Ludźo, dżens je kopańca.
Skoku wše do stadja!
Sudnik hižo srjedža steji.
Trenar, tón na swojich rjeji.
Nětko hra so zahwizda.
Marko kopnje do bula.
Tón pak leći na stronu,
zhubi so we fan-bloku.
Jedyn fan sej hrabnje bul
a nětk čini cyle cool.
Skónčne jón zas wróćo da.
Dale dže nětk naša hra.
Jurij tréli doprédka,
Jan dže z hkJójčku do bula.
Chětře skoči wrotar Timo.
Ach mój jej, wón přimnje nimo!
Bulik do wrotow so kula.
Hižo steji jedna nula.

ščerkawa

hwížk: po słowie »sudnik« skrótką zahwizdać z dżecimi: »Heeejl!« (po słowie »rjeji«)

hwížk: skrótką zahwizdać

bubončk: dyrić

hwížk: dołho, z mało mocu hwizdać

bubončk: dyrić

ščerkawa

bubončk: z nochćemi kružić

bubončk: dyrić

bubončk: z porstami spěšnje klepać

bubonč: dyrić

bubončk: z nochćemi kružić

ščerkawa, bubončk (z porstami klepać), *hwížk*

Njeskomdž nalěćo!

Slónčko zemju budži žno:
»Hejda, njeskomdž nalěćo!«

zwukowu šklu wobkružić

džěći z pisanej měšeńcu instrumentow

Słónčko schadža

Rano wrobliki so wadža,
słónčko nětko zašo schadža.

Ludžom so to jara lubi.
Wječor pak so słónčko zhubi.

šćerkawa

metalofon: pomału šmórnyć wot hľubokich
k wysokim zynkam

metalofon: pomału šmórnyć wot wysokich
k hľubokim zynkam

Zwěrjata witaja nalěčo

Wšitke lube zwěrjatka
nalěčo džens witaja.

Cyły lěs je naraz fit,
kóždy zynči sej swój hit.

kóžde džěčo zahraje na swojim instrumenće
dwaj zwukaj / zynkaj

po poslednej zlöžce zahraja džěči na jim
přidzelenych instrumentach - pak za sobu,
pak wšitke na raz

Skónčnje nalěčo!

Džěči, skónčnje! Nalěčo!
Tajke wulke wjeselo!
Fejtu chcemy startować,
k tomu mócnje zapiskać!
Najprjedy raz kóždy sam.

Nětko wšě: Bum, bum, tam, tam!

kóžde džěčo zahraje na swojim instrumenće
dwaj zwukaj

po poslednej zlöžce zahraja džěči na jim
přidzelenych instrumentach

Myška wonka reuje

Weronika Butendieckowa po: »Klanggeschichte: Mäuschen tanzt vorm Häuschen«,
Noreen Naranjos Velazquez, w: klein & groß 05/2018

Čítajče stawiznu rytmisce a tróšku pomaľšo. Při prěnim razu zasadzče sam/-a instrumenty, w dalších kołach přewzaja potom džéći instrumenty a dadža tute k podšmórjenemu słowu zaklinčeć (»zwónčki« = zwónčk; »myška« = ščerkawa). W běhu časa wuknu džéći, na »swoje« klučowe słowa kedžbowáć. To spěchuje koncentraciju. Po chwili hodža so dalše instrumenty, woznamjenjene z *, přidać (»slónčko« = triangla, »naléčo« = ksylofon, »chodžíć« = bubončk). Čińče po instrumentalne přewodžanych słowach krótka přestawku, tak wobsah lěpje skutkuje.

Zwónčki, zwónčki klinkajće!

zwónčki

Myška spinka we džérce.

ščerkawa

Slónčko, swěć nam sylnišo,

*triangla

čakamy na naléčo!

*metalofoon, na př. trojozynk c-e-g

Zwónčki, zwónčki klinkajće!

zwónčki

Myška z džérki wulěze.

ščerkawa

Kuka tam a hlada tu,

*z jednotliwymi porstami na bubončk klepać

rady chodži po kraju.

Zwónčki, zwónčki klinkajće!

zwónčki

Myška wonka reuje.

ščerkawa

Pokazuje před džérku

*wšitcy na swojich instrumentach

žortnu rejku myškacu.

Zwónčki, zwónčki klinkajće!

zwónčki

Domoj myška drypoce.

ščerkawa

Spěšnje skoči do łóżka,

wšitcy činja »psssst«

wonka wětřik zahwizda.

wšitcy duja

Porstowej hrě

Tak lětaja pčołki

Silwija Wjeńcyna po: A. Erkert

»Zum« – leći prěnja pčołka a hlada chutnje do swěta.

»Zum, zum« – leći druha pčołka a hlada chutnje do swěta.

»Zum, zum, zum« – leći třeća pčołka a hlada chutnje do swěta.

»Zum, zum, zum, zum« – leći štvórta pčołka a hlada chutnje do swěta.

»Zum, zum, zum, zum, zum«, – leći najmjeńša pčołka a hlada na nas wjesoła;
hlada tu a hlada tam:

»Za kóždeho ja posměwk mam!«

Hahaha (so smjeć)

Hraje so tak:

Wšitke dźěći spjasća swoju prawu ruku.

Za prěnju pčołku nastaja palc, za drugu
přidadža pokazowak atd. Při tym hladaja
chutnje. Hdyž rěči kublarka wo najmjeńšej
pčołce, přidadža dźěći małušk. Hladaja
wjesele, machotaja ze wšitkimi porstami
a so směja.

Dujawka

Porstowa hra za najmjeńšich

Běla kćěje dujawka –

*ruku njenapjatu kulowatú formować,
jako by jedyn bul dźerżał/-a (= dujawka)*

dujče, dujče, dźěćatka!

*kedźbliwie na ruku
(= dujawku) duć*

Symješka wše wotleća,
ruku (= dujawku) pomału wočinić

po njebju nětk rejuja.

*porsty w powětrze złetowaćć
dać a při tym z ruku żołmy
napodobnjeć*

tekst: Weronika Butendeichowa

Masažowa stawizna

Husaca kwěta

Silwija Wjeńcyna

Masaža služi wotpinanju a změrowanju. Tohodla je najlepiej, gdyż kubłarka kózde dźeko jednotliwie maseruje.

material: mjechki seršćowc (na př. pudrowy seršćowc za šminkowanje) abo pjerko

přihot: Dźeko leži na chribječe a kubłarka pódla njego klečo powěda stawiznu ze slědowacymi pohibami.

tekst	pohib
Džensa je krasne słónčne wjedro. Ležu na wulkej zelenej łuce ... wosrjedz tysacow husacych kwětkow ... Ach, je to rjenje ... Miły wětrik duje a małe kćenja lochce pohibuje ... wonie hibaja so tam a sem.	⇒ ze seršćowcom zlochka po mjezwoču a rukomaj jězdžić
Mała pisana mjetylčka złętuje w powětrze ... ... přileći a sydnie so na kwětku ...	⇒ ze seršćowcom tam a sem machać ⇒ ze seršćowcom pozastać
po chwilce leći tróšku dale na přichodnou kwětku.	⇒ ze seršćowcom tam a sem machać a na wšelakich městnach pozastać
Wětrik tróšku mócniso zaduje ... a mjetylčku zaćéri.	⇒ ze seršćowcom po mjezwoču a rukomaj jězdžić ⇒ ze seršćowcom mócniso na bok šmórnyč
Njetraje dołho a přileći čmjela ...	⇒ ze seršćowcom małe s-figury na mjezwoču a ruce molować
zynči a brunči ... wona woptawa jedne kćenje, potom druhe ... jónu tu a jónu tam.	⇒ seršćowc na wšelakich blakach tam a sem wjerćeć
Zaso wětrik sylnišo zaduje ... a tež čmjela so zminje.	⇒ ze seršćowcom po mjezwoču a rukomaj jězdžić ⇒ ze seršćowcom małe s-figury na mjezwoču a ruce molować
Pomału počina čmičkać. Husace kwětki swoje kćenjowe łopješka začinjeja ... Su cyle mučne ... a sej bórze wusnu.	⇒ ze seršćowcom zlochka po čole, spanjomaj a začinjenymaj wočomaj jězdžić

Spěv

Mam rady slónco

Zaspěvajče wjacekróć spěv »Mam rady slónco«.

Při poslednim wospjetowanju zběhńce zhromadnje z džéčimi při »Dum di da di, ...« bělu płachtu/rub. Tak wučériče symbolisce zymu.

melodija: „I like the flowers“ (ludowy) | tekst: po „Ich lieb' den Frühling“ (H. Schrader)

Mam ra - dy slón - co, mam ra - dy na - lě - čo.
Hdy bu - dže skón - čnje zas jó - nu čop - li - šo?
Sněh, lód a zy - ma dyr - bja nět - ko hič!
Dum di da di dum di da di dum di da di dum di da di.

Wopisanje rejki:

ideja: Jadwiga Kaulfürstowa

- taktaj 1–2 džéčí steja w kole, džerža so za ruku, kolebaja so w rytmusu – wotměňejo z čežu na prawej, potom na lěwej noze
- taktaj 3–4 kaž do toho, nětko pak ruce do wysoka džerža a horje (za slónčkom) hladajo
- taktaj 5–6 kaž do toho, nětko pak ruce do hłuboka džerža a dele (na sněh) hladajo
- taktaj 7–8 a wospjetowanje: džéčí běža w kole, dale so za ruce džeržo

Rejki a spěwčki z pohibami

Doporučenie: Zestawa slědowacych rejkov je wědomje wolena: Spěwy počahuja so na jednotliwe zwěrjata. Z tym hodža so za tak mjenowany spěwny měšk, w tym padže skerje »rejkowy měšk«. To rěka: Wotpowědnje rejкам, kotrež džěći hižo znaja, tyknje kublarka małe zwěrjatko (plastikowe, płatowe, wobrazk na papjercu a pod.) do měška. Nětka smě jedne džěćo zwěrjatko z měška wučahnyć a z tym rejku po principje připada wuzwolić. Spóznaja džěći, wo kotry spěw resp. wo kotru rejku so jedna? Nětka sej wšitcy zhromadnje rejku zareuju a k tomu wótře spěwaja.

Wjewjerčka

Spěw »Wjewjerčka je spěšna« w spěwniku »Kikerahi«
(LND 2004), str. 87

Wopisanje rejki:

- taktaj 1–2 džěći steja w kole, w rytmusu placaja
- taktaj 3–4 kóžde džěćo so wokoło swojeje wóski zwjertnje
- taktaj 5–6 na městnje spěšnje běža
- taktaj 7–8 kóžde džěćo wobjima (dosahnje) swojeho susoda

Baćon

Spěw »Štó tam kroči po luce« w spěwniku »Kikerahi«
(LND 2004), str. 83

Wopisanje rejki:

prěnja štučka:

- takty 1–4 džěći běža we wulkich krokach, wysoko noze zběhajo w kole
- taktaj 5–6 do centruma koła zwjertnjene džěći napodobnjeja z wupřestrětymaj rukomaj klepotanje baćonjaceho pyska
- taktaj 7–8 kóžde džěćo zwjertnje so wokoło swojeje wóski, při tym široko imaginarnu sukničku wot so džeržo

druha štučka:

- taktaj 1–2 džěći steja w kole, do centruma koła wusměrjene, zběhnu ruce wysoko
- taktaj 3–4 płonu ruku nad wočomaj džeržo hladaja do wšich směrow
- taktaj 5–6 džěći formuja ze swojimaj rukomaj małe hněžko (njesu žabki)
- taktaj 7–8 džěći du do čapawki a hněžko na zemju wotpołoža (młodžatam přepodadža)

Pří honjenju husow

Spěw »Huški, huški, do wodžički« w spěwniku »Kikerahi« (LND 2004), str. 85; na CDji »Kikerahi« (RCW, Załožba za serbski lud 2004), čo. 20

Wopisanje rejki:

- takty 1–4 džéći steja w kole, machaja z wupřestrétymaj rukomaj směr centruma koła (honja husy)
- takty 5–6 džéći džerža dlóni při ramjenjomaj a machaja z lóchćomaj (machaja z křidłami)
- takty 7–8 džéći šmóraja wotměnjejo z jednej ruku po druhej (myja swoje křidleška)

Ja mam konje

Spěw »Ja mam konje, čorne konje« w spěwniku »Kikerahi« (LND 2004), str. 38; na CDji »Kikerahi 2« (RCW, Załožba za serbski lud 2022), čo. 4

Wopisanje rejki:

- takty 1–4 džéći džerža w rukomaj imaginárne wotežki a běža w směrje časnika w kole, při tym wysoko nóžki zběhajo
- takty 1–4 (wospjetowanje): kaž do toho, jenož přečiwo směrej časnika
- takty 5–6 do čapawki směr centruma koła, z doprědka wupřestrétymaj rukomaj (wows dać)
- takty 7–8 w čapawce sedžo w rytmusu so zlochka zběhać (na konju kolsać)
- takty 9–12 džéći stupaja z imaginarnymi wotežkami w ruce na městnje, při tym wysoko nóžki zběhajo

Kikerahi

Spěw »Kikerahi« – 2. štučka – w spěwniku »Kikerahi« (LND 2004), str. 5; na CDji »Kikerahi« (RCW, Załožba za serbski lud 2004), čo. 1, na CDji »Kikerahi 2« (RCW, Załožba za serbski lud 2022), čo. 1

Wopisanje rejki:

- takty 1–2 džéći steja w kole, džerža sej ruce při hubje kaž megafon, wusměrjene naprawo, při tym čežu čěla na prawej noze
- takty 3–4 kaž do toho, ale směr nalěwo
- takty 5–8 džéći placaja w rytmusu (ćérja spjacych z łóża)
- takty 9–12 runja taktam 1–4

Mjetel a kwětki

Spěw »Mjetel lěta, lěta« w spěwniku »Kikerahi« (LND 2004), str. 82;
na CDji »Kikerahi 2« (RCW, Założba za serbski lud 2022), čo. 22

Wopisanje rejki po knize »Witajće k nam! Witajšo k nam!« (LND 1988), str. 156:

- džěći džerža so za ruku a běža w kole
- jedne džěćo (mjetelčka) běži w kole w napřečiwnym směrje
- na posledni zynk spěwa wostanje před jednym džěscem stejo
a z tym wuzwoli nowu »mjetelčku« za wospjetowanje spěwa

Zajac

Spěw »Zajac ščipa« w spěwniku »Kikerahi« (LND 2004), str. 67;
na CDji »Kikerahi 2« (RCW, Założba za serbski lud 2022), čo. 11

Wopisanje rejki po knize »Witajće k nam! Witajšo k nam!« (LND 1988), str. 156:

- takty 1–4 džěći džerža so za ruku a běža w kole; jedne džěćo (zajac) je w kole a skakota
- takty 5–8 džěći steja w kole a do centruma koła z wupřestrětymaj rukomaj placaja (zajaca wučérja)
- takt 8 džěćo w kole (zajac) z koła wuskoči
- za wospjetowanje štučki so nowy »zaječk« wuzwoli

Basni

Witaj, mała sněhowka

Weronika Butendechowa

Witaj, mała sněhowka,
prěnja kwětka nalěća!
Njesčerpnje sy čakała,
zo so zyma z procha ma.

Brr, to bě či zymička,
sněh a lód a wětřika!
Ach, ty wboha sněhowka:
Njejsy tola zmjerznyła?

»Ale ně!«, nam přiwołaš
a nam lóštnje zaklinkaš:
»Klingeling, so wjeselče,
nalěćo tu bórze je!«

Zemja skónčnje wotuća

→ z pohibami

material: běle, žoľte, čerwjene a fijałkojte rubiško

Přiroda je spinkała, nětk' pak skónčnje wotuća.	so čapnyć, ruce pod lico položić so načahnyć
To bě krasnje, zymske spanje, tuž jej praj'my: »Dobre ranje!«	stanyć wjesele »Dobre ranje!« zawałać
Słónčne pruhi wubudža trawički a łopješka.	ruce do wšech směrow rozpřestrčí (= slónčne pruhi) so čapnyć a imaginarne trawički čahać
W šatach chodža pisane hižo kwětki nalětnje.	sej pantomimisce drasty woblékać jednu ruku padorunje před sobu a porsty rozpřestrčí
Krokus, tulpa, sněhowka, kózda druhu barbu ma.	džěći wjechluja z pisanymi rubiškami
Běla kćěje sněhowka, tulpa zwjetša čerwjena.	jedne džěćo z bělým rubiškom wjechluje jedne džěćo z čerwjonym rubiškom wjechluje
Jenož krokus - ach mój frak! - kćěje tak a jónu znak.	džěći wjechluja ze bělým, žołtym a fijałkojtym rubiškom
Z łuki stupa do nosa słódka wóń ta rózowa.	sej z ruku »wón« k nosej přiwjechlować a při tym »mmh« činić
Čmjeła z džérki wulže, nektař sebi pytać chce.	z porstami praweje ruki po lěwej ruce łazyć, potom pokazowak »wuleći«
Bručki brunča wjesele swoje spěwčki w zahrodźe.	brunčeć, zynčeć
Škowrončk spěwa ti-ri-li praj raz, štò to hišće spi?	wjesele »ti-ri-li« zawałać to wysokosće skočić

Tutu baseń móžeće w naleću při raňšim kole zasadźíć, radlubje tež wonka.
Přednjesće baseń spočatnje wjace króć. Snano ju tež Witko předstaji
(»Sym sej baseń wumysli! Chceće ju raz slyšeć?«). Potom pohnujće džěći,
sej ke kóždej štućce so hodžace pohiby wumyslić. Naposledk móža džěći baseń
z pohibami přednjesć.

Nalěčo – z nowym pěstowarskim plakatom!

Nalěčo wotuća – a z nim pisany svět, kiž je połny žiwenja! Plakat přeprošuje najmłodše džěći zhromadnje ze swojimi kublarkami a kublarjemi na rozmoły a zajimawe wotkrywanja. Wulkí džěl hrónčkow, spěwčkow a basnjow tutoho zešiwka »Lutki special 2« so na nim zwobrazni. Wjesoła ilustracija Martiny Burghart-Vollhardt je idealna za rěčne spěchowanje a prěnje wobkedžbowanja přirody!

Pokiw:

Wudače časopisa »Lutki za kublarki a kublarjow« 1/2022 wěnuje so temje »Nalěčo«

- ⇒ nalěčo ze wšěmi zmysłami začuwać
- ⇒ nalěčo »zezběrać«
- ⇒ zwučowanje barbow z kwětkami a Witkom
- ⇒ paslenska ideja
- ⇒ čiń-sobu-stawiznička
- ⇒ słončna reja

Rěčny centrum
Rěčny centrum
Sprachzentrum
Language Centre

Waše měnjenja, kritiki, pokiw a skazanki Lutkow pósćelče prošu na:
Ihre Meinungen, Kritiken, Hinweise und Lutki-Bestellungen senden Sie bitte an:

Domowina, Rěčny centrum WITAJ/WITAJ-Sprachzentrum
Póstowe naměsto / Postplatz 2
02625 Budyšin / Bautzen
e-mail:
sekretariat@witaj.domowina.de